

บทที่ 6

ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย

การศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในองค์กรส่วนท้องถิ่น 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลในเมือง อบต.ในเมือง และอบต.บ้านหม้อ เป็นการสำรวจด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ในองค์กรส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 แห่ง มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้นรวมกัน 4,228 ครัวเรือน เมื่อคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดตามสูตรของ Yamane (1997) ภายใต้ความเชื่อมั่น 95% จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีจำนวน 371 ราย คิดเป็นตัวแทนของครอบครัวละ 1 คน ภายหลังจากการสำรวจและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC Windows Version 11.5 ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและร้อยละ ผลจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

6.1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 52.3 และเพศชายร้อยละ 47.7 จากประชากรทั้งหมด 371 ครัวเรือน ดังแสดงในตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	177	47.7
หญิง	194	52.3
รวม	371	100

6.1.2 อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 36 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.3 รองลงมาจะอยู่ในช่วงอายุ มากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.4 ส่วนช่วงอายุ 20 – 25 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.5 ดังแสดงในตารางที่ 6-2

ตารางที่ 6-2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 25 ปี	25	6.5
26 – 35 ปี	47	12.7
36 – 60 ปี	242	65.3
มากกว่า 60 ปี	57	15.4
รวม	371	100

6.1.3 สถานภาพ

จากการศึกษาสถานภาพของผู้สัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสัมภาษณ์มากที่สุด คือ หัวหน้าครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 50.1 รองลงมา มีสถานภาพเป็นภรรยา คิดเป็นร้อยละ 29.6 ส่วนผู้มีสถานภาพเป็นญาติ คิดเป็นร้อยละ 20.2 ดังแสดงในตารางที่ 6-3

ตารางที่ 6-3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าครัวเรือน	186	50.1
ภรรยา	110	29.6
ญาติ	75	20.2
รวม	371	100

6.1.4 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมาจะมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 16.4 ตามลำดับ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า ระดับปริญญาตรี และไม่ได้เรียน มีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก โดยอยู่ในช่วงร้อยละ 4.3-5.7 (ตารางที่ 6-4)

ตารางที่ 6-4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	21	5.7
ระดับประถมศึกษา	188	50.7
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	61	16.4
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	65	17.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	20	5.4
ระดับปริญญาตรี	16	4.3
รวม	371	100

6.1.5 การตั้งถิ่นฐานในระยะ 5 ปี

จากการสำรวจการตั้งถิ่นฐานของคนในชุมชนในช่วงระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ดั้งเดิมที่มีการอยู่อาศัยมานานกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 93.3 ส่วนกลุ่มที่เหลือจะย้ายถิ่นฐานจากที่อื่นมาตั้งถิ่นฐานในที่อยู่ปัจจุบันยังไม่ถึง 5 ปี คิดเป็น ร้อยละ 6.7 (ตารางที่ 6-5)

ตารางที่ 6.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการตั้งถิ่นฐานในระยะ 5 ปี

การตั้งถิ่นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ที่ปัจจุบัน	346	93.3
ย้ายเข้ามา	25	6.7
รวม	371	100

6.1.6 สถานภาพการตั้งที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่มีการตั้งถิ่นฐานแบบถาวร คิดเป็นร้อยละ 96.2 ส่วนการตั้งถิ่นฐานแบบชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 3.8 (ตารางที่ 6-6) และมีกลุ่มตัวอย่างเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่คิดอยากจะย้ายที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 7.3 (ตารางที่ 6-7)

ตารางที่ 6-6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการตั้งที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

สภาพการตั้งที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
ถาวร	357	96.2
ชั่วคราว	14	3.8
รวม	371	100

ตารางที่ 6-7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการคิดจะย้ายที่อยู่อาศัย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
คิดจะย้าย	27	7.3
ไม่คิดจะย้าย	344	92.7
รวม	371	100

6.1.7 สถานภาพในที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพในที่อยู่อาศัย พบว่าส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 90.5 รองลงมาเป็นผู้เช่าที่พักอาศัยและผู้อาศัยทำประโยชน์ คิดเป็น ร้อยละ 4.6 และ 4.0 ตามลำดับ และกรณีเป็นผู้เช่าเพียงบางส่วนเป็นกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.1 (ตารางที่ 6-8)

ตารางที่ 6-8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพในที่อยู่อาศัย

สถานภาพของที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
ที่พักอาศัยเป็นของตนเอง	335	90.5
เป็นผู้เช่า	17	4.6
เป็นผู้เช่าบางส่วน	4	1.1
เป็นผู้อาศัยทำประโยชน์	15	4.0
รวม	371	100

6.1.8 ประเภทและการใช้ประโยชน์ที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 87.9 รองลงมาอาศัยอยู่ในตึกแถว/ห้องแถว และ เเพง/กระต๊อบ คิดเป็นร้อยละ 5.1 และ 4.6 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออาศัยอยู่ในทาวน์เฮาส์ แพลต หรือหอพัก เป็นต้น (ตารางที่ 6-9) สำหรับการใช้จ่ายประโยชน์ของที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 84.9 รองลงมาเป็นการประกอบการค้าบริการ คิดเป็นร้อยละ 8.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือ เป็นการทำธุรกิจส่วนตัว หัตถกรรมในครัวเรือน ซ่อมเครื่องจักรเครื่องยนต์ เป็นต้น (ตารางที่ 6-10)

ตารางที่ 6-9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัย

ประเภทที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
เพิง/กระต๊อบ	17	4.6
บ้านเดี่ยว	626	87.9
เรือนแถว (ทาวน์เฮาส์)	4	1.1
ตึกแถว/ห้องแถว	19	5.1
อื่นๆ เช่น แพลต หอพัก	5	1.3
รวม	371	100

ตารางที่ 6-10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้ประโยชน์ของที่อยู่อาศัย

การใช้ประโยชน์ของที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
ที่อยู่อาศัยอย่างเดี่ยว	315	84.9
สำนักงานธุรกิจส่วนตัว	15	4.0
ร้านค้าบริการ	33	8.9
หัตถกรรมในครัวเรือน	4	1.1
ซ่อมเครื่องจักรเครื่องยนต์	2	0.5
อื่นๆ	2	0.5
รวม	371	100

6.1.9 อาชีพหลักของครอบครัว

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรและประมง คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมามีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 21.8 (ตารางที่ 6-11) ส่วนการประกอบอาชีพรองของครอบครัวส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50.1 รองลงมาเป็นการค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.2 และมีเพียงส่วนน้อยที่ทำอาชีพเสริมด้วยการประกอบกิจการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 10.0 (ตารางที่ 6-12)

ตารางที่ 6-11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของครอบครัว

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	24	6.5
การค้า	81	21.8
การเกษตร/ประมง	196	52.8
การขนส่ง/บริการ	9	2.4
พนักงานบริษัท	13	3.5
อุตสาหกรรมขนาดย่อม	1	0.3
อื่นๆ เช่น รับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว	47	12.7
รวม	371	100

ตารางที่ 6-12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพรองของครอบครัว

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
การค้า	101	27.2
การบริการ	47	12.7
รับจ้าง	186	50.1
อื่นๆ เช่น ธุรกิจส่วนตัว	37	10.0
รวม	371	100

6.1.10 รายได้

กลุ่มตัวอย่างที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 3,000-5,999 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาจะมีรายได้อยู่ในช่วง 6,000-8,999 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 25.1 สำหรับกลุ่มประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 12,000 บาท/เดือน ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.1 (ตาราง 6-13)

ตารางที่ 6-13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้ (บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	71	19.1
3,000 – 5,999 บาท	146	39.4
6,000 – 8,999 บาท	93	25.1
9,000 – 11,999 บาท	31	8.4
12,000 บาทขึ้นไป	30	8.1
รวม	371	100

6.1.11 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยของประชาชน

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี โดยจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ตอบคำถามได้ถูกต้องเกินกว่าร้อยละ 50 มีเพียงส่วนน้อยที่ตอบคำถามไม่ถูกต้อง ประชาชนส่วนใหญ่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างขยะเปียกและขยะแห้งได้อย่างชัดเจน และทราบว่า การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ ดังแสดงในตารางที่ 6-14

ตารางที่ 6-14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยของประชาชน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอย	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขยะพวกกระดาษ พลาสติก เศษเหล็ก แก้ว กระจก อลูมิเนียม สามารถคัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่	349	94.1	22	5.9
2. ขยะ หมายถึงสิ่งของต่างๆ ที่ไม่มีประโยชน์และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก	207	55.8	164	44.2
3. ขยะเปียก หมายถึง เศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้	333	89.8	38	10.2
4. ขยะแห้ง หมายถึง ขยะพวกกระดาษ พลาสติก เศษเหล็ก แก้ว กระจก อลูมิเนียม	329	88.7	42	11.3
5. ขยะเปียกน้ำทุกชนิดหมายถึงขยะเปียก	218	58.8	153	41.2
6. ขยะเปียกสามารถนำมาทำปุ๋ยหมักได้	327	88.1	44	11.9
7. การคัดแยกขยะก่อนทิ้งช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	342	92.2	29	7.8
8. ขยะทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค	354	95.4	17	4.6
9. การหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก โฟม สามารถลดปริมาณขยะได้	341	91.9	30	8.1

6.2 การกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชน

จากการสำรวจวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่หลักในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย แต่การจัดการขยะยังต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อให้ระบบการจัดการขยะมูลฝอยนั้นมีประสิทธิภาพดีขึ้น ซึ่งจากการสัมภาษณ์รูปแบบการจัดการขยะของแต่ละครัวเรือน จะเห็นได้ว่าแต่ละครัวเรือนได้ทำการกำจัดขยะมูลฝอยบางประเภทด้วยตนเองด้วย โดยขยะอินทรีย์จะถูกกำจัดโดยการหมักทำปุ๋ยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 47.7 รองลงมา คือการทิ้งลงถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 21.6 ขณะที่ขยะมูลฝอยประเภทกระดาษ ส่วนใหญ่กำจัดโดยการนำไปขาย คิดเป็นร้อยละ 73.9 รองลงมาคือการทิ้งลงถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 10.2 สำหรับขยะมูลฝอยประเภทพลาสติก ส่วนใหญ่กำจัดโดยการนำไปขายเช่นเดียวกับขยะประเภทกระดาษ รองลงมาคือการทิ้งลงถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 60.6 และ 16.2 ตามลำดับ ส่วนขยะมูลฝอยประเภทผ้าจะทิ้งลงถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาคือการเผา คิดเป็นร้อยละ 21.3 ขยะมูลฝอยประเภทแก้ว ส่วนใหญ่จะนำไปขาย คิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมาคือการทิ้งถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 23.2 สำหรับขยะมูลฝอยประเภทไม้ ส่วนใหญ่กำจัดโดยการเผา คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาคือการแปรสภาพเป็นพลังงาน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ส่วนขยะมูลฝอยประเภทโลหะส่วนใหญ่กำจัดโดยการขาย คิดเป็นร้อยละ 75.7 ขณะที่ขยะมูลฝอยประเภทหิน กระจก กระเบื้อง กระจก และเปลือกหอย ส่วนใหญ่กำจัดโดยการฝังกลบ คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมา คือการทิ้งลงถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 29.1 ขยะมูลฝอยประเภทยางและหนังส่วนใหญ่กำจัดด้วยการนำไปขาย และการทิ้งถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 36.39 และ 36.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 6-15) จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าประชาชนมีการคัดแยกขยะบางประเภทก่อนทำการทิ้งลงถังขยะ และมีการคัดแยกขยะแต่ละประเภทนำไปกำจัดตามความเหมาะสมก่อน โดยเฉพาะขยะมูลฝอยที่มีคุณค่า เช่น กระดาษ พลาสติก โลหะ และหนัง ที่มีการคัดแยกไปจำหน่ายก่อน

ตารางที่ 6-15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะของคนในชุมชน

ประเภท	เผา		ฝังกลบ		ทิ้งถังขยะ		ขาย		หมักทำปุ๋ย		แปรสภาพเป็นพลังงาน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผักผลไม้และเศษอาหาร ได้แก่ เศษผัก เศษผลไม้ เศษอาหารที่เหลือจากการปรุงอาหารและเหลือจากการบริโภค เช่น ข้าวสุก เปลือกผลไม้ เนื้อสัตว์ ฯลฯ	12	3.2	79	21.3	80	21.6	10	2.7	177	47.7	13	3.5
2. กระดาษ ได้แก่ วัสดุที่ทำจากเยื่อกระดาษ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ ใบปลิว ถุงกระดาษ กล่องกระดาษ ฯลฯ	18	4.9	10	2.7	38	10.2	274	73.9	14	3.8	17	4.6
3. พลาสติก ได้แก่ วัสดุที่ทำจากพลาสติก เช่น ถุงพลาสติก ภาชนะพลาสติก ของเล่นเด็ก ผลิตภัณฑ์ไฟเบอร์กลาส ฯลฯ	27	7.3	25	6.7	60	16.2	225	60.6	5	1.3	29	7.8
4. ผ้า ได้แก่ สิ่งทอต่าง ๆ ที่ทำมาจากเส้นใยธรรมชาติและใยสังเคราะห์ เช่น ผ้าย ลินินขนสัตว์ ผ้าไนลอน ได้แก่ เศษผ้า ผ้าเช็ดมือ ถุงเท้า ผ้าขี้ริ้ว ฯลฯ	79	21.3	61	16.4	153	41.2	34	9.2	7	1.9	37	10.0
5. แก้ว ได้แก่ วัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากแก้ว เช่น เศษกระจก ขวดหลอดไฟ เครื่องแก้ว ฯลฯ	10	2.7	57	15.4	86	23.2	174	46.9	7	1.9	37	10.0
6. ไม้ ได้แก่ วัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ ไม้ไผ่ ฟาง หุ้ว เศษไม้ เช่น กล่องไม้ แก้ว ไม้ ไม้ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน ฯลฯ	149	40.2	15	4.0	52	14.0	22	5.9	46	12.4	87	23.5

ตารางที่ 6-15 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะของคนในชุมชน

ประเภท	เผา		ฝังกลบ		ทิ้งถังขยะ		ขาย		หมักทำปุ๋ย		แปรสภาพเป็นพลังงาน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. โลหะได้แก่ วัสดุหรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ทำจากโลหะ เช่น กระจัง ตะปู ลวด ภาชนะที่ทำจากโลหะต่าง ๆ ฯลฯ	3	0.8	19	5.1	31	8.4	281	75.7	3	0.8	34	9.2
8. หิน กระเบื้อง กระจก และเปลือกหอย ได้แก่ เศษหิน เศษกระจก เช่น ก้างปลา เครื่องปั้นดินเผา เปลือกหอย กุ้ง ปู เครื่องเคลือบ ฯลฯ	13	3.5	192	51.8	108	29.1	22	5.9	15	4.0	21	5.7
9. ยางและหนัง ได้แก่ วัสดุและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากยางและหนัง เช่น รองเท้า กระเป๋า ลูกบอล ฯลฯ	36	9.7	35	9.4	135	36.4	137	36.9	10	2.7	18	4.9
10. วัสดุอื่นๆ ได้แก่ วัสดุที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มต่างๆ ข้างต้น	66	17.8	63	17.0	139	37.5	36	9.7	21	5.7	46	12.4

6.3 ผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย

จากการสอบถามประชาชนเกี่ยวกับปัญหาจากขยะมูลฝอยในชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาหลักอันเนื่องมาจากขยะมูลฝอย คือ ปัญหาด้านกลิ่นเหม็น คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมา คือ ปัญหากองขยะมูลฝอยกระจายทั่วชุมชน ทำให้ทัศนียภาพเสื่อมโทรมและปัญหาด้านแมลง คิดเป็นร้อยละ 24.5 และ 21.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 6-16) สำหรับปัญหาทางด้านสุขภาพ พบว่าโรคที่พบในประชากรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะเป็น โรคตาแดง คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมา คือ โรคระบบทางเดินหายใจ และโรคทางเดินอาหาร คิดเป็นร้อยละ 29.9 และ 21.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 6-17)

ตารางที่ 6-16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาขยะมูลฝอยที่พบในชุมชน

ปัญหาขยะมูลฝอยที่พบในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาด้านกลิ่น	171	46.1
ปัญหาด้านแมลง	78	21.0
มีกองขยะมูลฝอยทั่วชุมชน	91	24.5
อื่นๆ (แหล่งเชื้อโรค)	31	8.4
รวม	371	100

ตารางที่ 6-17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรคที่สมาชิกในครัวเรือนเป็นมากที่สุด

โรคที่พบจากปัญหาขยะ	จำนวน	ร้อยละ
ตาแดง	140	37.7
ระบบทางเดินอาหาร	78	21.0
ระบบทางเดินหายใจ	111	29.9
อื่นๆ	42	11.3
รวม	371	100

6.4 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย

6.4.1 ความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยของหน่วยงานที่รับผิดชอบ พบว่าประชาชนมากกว่าร้อยละ 50 มีความคิดเห็นว่าการจัดการขยะมูลฝอยของหน่วยงานยังไม่ดีพอ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจำนวนถังขยะ พนักงานเก็บกวาดขยะ และรถเก็บขนขยะยังไม่เพียงพอต่อการจัดการปัญหาขยะในขณะที่ยังมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกวัน ซึ่งจะเห็นได้จากการตกค้างของขยะมูลฝอยโดยเฉพาะในบริเวณตลาดสดที่มีการจับจ่ายซื้อของและมีผู้ใช้บริการในแต่ละวันจำนวนมาก ซึ่งการตกค้างของขยะมูลฝอยสามารถก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ กลิ่นเหม็นจากกองขยะและน้ำชะขยะ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคและสัตว์ เป็นต้น

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องขยะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 แห่ง ยังพบว่าสาเหตุหลักอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการตกค้างของขยะมูลฝอย คือ การลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยจากประชาชนในชุมชนบริเวณใกล้เคียงที่ไม่ได้มีระบบการจัดการขยะหรือไม่มีพื้นที่ทิ้งขยะนำขยะมาทิ้งในถังขยะที่ทาง อบต. จัดตั้งไว้ตามที่สาธารณะหรือตรงบริเวณข้างถนนจำนวนมากในเวลาหลังการปฏิบัติงานของพนักงานเก็บขนขยะมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัด ทำให้ตกค้างเกิดความสกปรกและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค โดยทาง อบต. แต่ละที่ได้เคยดำเนินการเจรจาและประสานงานกับ อบต. ข้างเคียงเพื่อหาความร่วมมือในการจัดการกับปัญหาดังกล่าวแต่ยังคงไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจาก อบต. ข้างเคียงยังไม่มีความพร้อมในการจัดสรรงบประมาณมาร่วมในการจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยทั้งในเรื่องพนักงานรถ เก็บขนขยะมูลฝอย และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สำหรับการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นที่พอใจของประชาชน โดยประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ผ่านการประชุมทั้งในระดับหมู่บ้านและการเรียกตัวแทนแต่ละหมู่บ้านเพื่อเข้าร่วมประชุมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง แต่ยังคงขาดในส่วนของการณรงค์เพื่อรักษาความสะอาดซึ่งประชาชนเห็นว่าควรจัดให้มีกิจกรรมการรณรงค์ขึ้น เพื่อให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชนที่จะรักษาความสะอาด รายละเอียดความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงในตารางที่ 6-18

ตารางที่ 6-18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลและหน่วยงาน

ความคิดเห็น	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานกวาด/เก็บไม่เพียงพอ	292	78.7	79	21.3
ควรมีการเพิ่มจำนวนถังขยะมูลฝอยมากขึ้น	216	58.2	155	41.8
การวางถังขยะกระจายตามจุดอย่างเหมาะสม	244	65.8	127	34.2
รถบริการเก็บขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ	322	86.8	49	13.2
มูลฝอยตกค้างมีปริมาณมาก	278	74.9	93	25.1
บริเวณตลาดสดมีขยะตกค้างมาก	308	83.0	63	17.0
บริเวณตลาดริมฝั่งแม่น้ำและคลองบึงมีขยะมูลฝอยตกค้างมาก	325	87.6	46	12.4
กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารด้านการจัดการขยะ	249	67.1	122	32.9
มีการจัดรณรงค์การรักษาความสะอาด	145	39.1	226	60.9

6.4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการทำงานของพนักงานในการเก็บและขนย้ายขยะมูลฝอย

ความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พอใจกับระบบการเก็บและขนย้ายขยะมูลฝอยในปัจจุบันถึงร้อยละ 81.4 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานของพนักงานกวาด พนักงานเก็บขนขยะ และพนักงานให้บริการรถเก็บขนขยะ ก็พบว่าประชาชนส่วนใหญ่พอใจกับการทำงานของพนักงานในการจัดการกับปัญหาขยะมากกว่าร้อยละ 70 นอกจากนี้ยังเห็นว่าช่วงเวลาและความถี่ในการเก็บขนขยะมีความเหมาะสมเกินกว่าร้อยละ 60 (ตารางที่ 6-19) ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพนักงานผู้ทำหน้าที่ในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยไม่ว่าจะเป็นการเก็บกวาดและการให้บริการเก็บขนขยะได้มีการวางแผนการทำงานที่ดีและรับผิดชอบต่อน้ำที่ แต่ปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากจำนวนพนักงานในการดำเนินงานที่ยังมีจำนวนน้อย หรือเกิดจากการขาดระเบียบวินัยและการให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาดของประชาชน

ตารางที่ 6-19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการเก็บและขนย้ายขยะของการทำงานของพนักงานเก็บขยะ

ความคิดเห็น	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบบการเก็บและขนขยะปัจจุบันคืออยู่แล้ว	302	81.4	69	18.6
การปฏิบัติงานของพนักงานกวาด/เก็บขยะ	269	72.5	102	27.5
การปฏิบัติงานรถบริการเก็บขยะมูลฝอย	318	85.7	53	14.3
ช่วงเวลาในการเก็บขนขยะ	249	67.1	122	32.9
ความถี่ในการเก็บขนขยะของเทศบาล	225	60.6	146	39.4
สะดวกหรือระหว่างในการเก็บขนขยะ	230	62.0	141	38.0
มีการแยกขยะจากถังขยะแต่ละประเภทเวลารวบรวมขยะใส่รถเก็บขยะ	235	63.3	136	36.7

6.4.3 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อปรับปรุงการบริการ

ในการดำเนินการบริหารจัดการขยะในชุมชนและพื้นที่กำจัดขยะได้มีการใช้งบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บเงินจาก อปท. ทั้ง 3 แห่ง โดยมีการเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการขยะในพื้นที่กำจัดขยะเฉลี่ยแล้วประมาณ 20,000 บาท/เดือน และดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยเองในแต่ละชุมชนอีกประมาณเดือนละ 20,000 บาท ซึ่งนอกจาก อปท. จะจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งจากหน่วยงานเองแล้ว ยังได้จัดเก็บค่าธรรมเนียมจากรั้วเรือนที่ได้รับบริการจัดการขยะมูลฝอยจากแต่ละ อปท. โดยคิดค่าธรรมเนียมหลังจากรั้วเรือนละ 20 บาท/เดือน ซึ่งจากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการขยะในชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีการจัดเก็บค่าบริการเพิ่มเติมหากจะช่วยทำให้การจัดการขยะมูลฝอยดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 76.3 ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 23.7 (ตารางที่ 6-20) ในกรณีกลุ่มประชาชนที่มีความยินดีจ่ายค่าธรรมเนียมเพิ่มเพื่อปรับปรุงการบริการ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นผู้กำหนดค่าบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาต้องการให้เก็บค่าบริการตามขนาดของพื้นที่ใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 32.6 สำหรับการให้เก็บค่าบริการตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนหรือการคิดจากภาษีโรงเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และ 11.9 ตามลำดับ และนอกจากนี้ยังมีกลุ่มประชาชนที่ยังไม่แน่ใจว่าควรพิจารณาการเก็บค่าทำเนียมแบบใดอีกร้อยละ 2.7 (ตารางที่ 6-21)

ตารางที่ 6-20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม เพื่อปรับปรุงการบริการ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย/ให้ความร่วมมือ	283	76.3
ไม่เห็นด้วย/ไม่ให้ความร่วมมือ	88	23.7
รวม	371	100

ตารางที่ 6-21 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการคิดค่าบริการสำหรับการกำจัดขยะมูลฝอย (ความคิดเห็นเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่ยินดีจ่ายค่าบริการ)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เก็บตามขนาดพื้นที่ใช้สอยของอาคาร	121	32.6
เก็บตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามทะเบียนบ้าน	68	18.3
เก็บโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์จากภาษีโรงเรือน	44	11.9
ให้เทศบาล/หน่วยงานเป็นผู้กำหนด	128	34.5
อื่นๆ (ไม่แน่ใจ)	10	2.7
รวม	371	100

6.4.4 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการก่อสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนว่ามีความยินดีหรือไม่ที่จะให้มีการก่อสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความยินดีที่จะให้มีการสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 48.8 ในขณะที่กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอย มีร้อยละ 21.3 นอกจากนี้กรร้อยละ 29.9 เป็นกลุ่มที่ยังไม่แน่ใจว่าควรที่จะให้มีการก่อสร้างหรือไม่ ดังแสดงในตารางที่ 6-22 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มประชาชนที่ไม่แน่ใจกับการก่อสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอย จะเห็นได้ว่าสูงถึงร้อยละ 51.2 ดังนั้นหาก อปท. จะมีการดำเนินการก่อสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอย ควรที่จะมีการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาความขัดแย้งภายหลังดำเนินโครงการ

ตารางที่ 6-22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นในการอนุญาตให้มีโรงก่อสร้างโรงกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ยินดี	181	48.8
ไม่ยินดี	79	21.3
ไม่แน่ใจ	111	29.9
รวม	371	100

6.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

6.5.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปัญหาขยะมูลฝอย

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในที่ประชุมของชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 30.7 และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางหรือวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 37.5 สำหรับการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บขยะมูลฝอยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.7 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรณรงค์ด้านความสะอาดในชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และน้อย คิดเป็นร้อยละเท่ากันคือ 31.8 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมของประชาชนต่อการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปทิ้งที่บ่อขยะ พบว่าประชาชนมีการวางแผนการเลือกใช้หรือซื้อผลิตภัณฑ์ที่กำจัด/ย่อยสลายง่าย และหลีกเลี่ยงการซื้อวัสดุที่กำจัดยากนั้น ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่น้อย คิดเป็นร้อยละ 34.8 การแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง/กำจัด ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.7 สำหรับการนำขยะมูลฝอยประเภทใบไม้/หญ้า/มูล ไปทำเป็นปุ๋ย ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับที่น้อย คิดเป็นร้อยละ 33.7 การนำเศษหรือสิ่งของไปฝังหรือเผาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.1 แนะนำเพื่อนบ้านเข้าร่วมในการกำจัดมูลฝอยในรูปแบบต่างๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่น้อย คิดเป็นร้อยละ 35.0 (ตารางที่ 6-23)

ตารางที่ 6-23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม							
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่เคย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเคยเสนอความคิดเห็นที่เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในที่ประชุมของชุมชน	54	14.6	104	28.0	99	26.7	114	30.7
2. ท่านได้วางแผนการ เลือกรู้/ซื้อ ผลิตภัณฑ์ที่กำจัด/ย่อยสลายง่าย และหลีกเลี่ยงการซื้อวัสดุที่กำจัดยาก	45	12.1	121	32.6	129	34.8	76	20.5
3. ท่านได้แยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง / กำจัดหรือไม่	64	17.3	136	36.7	127	34.2	44	11.9
4. ท่านมีรายได้จากการนำขยะมูลฝอยเก่าไปขาย	58	15.6	122	32.9	155	41.8	36	9.7
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางหรือวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชน	52	14.0	102	27.5	139	37.5	78	21.0
6. ท่านได้ช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บขยะมูลฝอย	65	17.5	136	36.7	111	29.9	59	15.9
7. ท่านได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและรณรงค์ด้านความสะอาดในชุมชน	69	18.6	118	31.8	118	31.8	66	17.8
8. ท่านนำขยะมูลฝอยไปทิ้งที่ทิ้งขยะรวม	121	32.6	112	30.2	74	19.9	64	17.3
9. ท่านนำขยะมูลฝอยประเภทใบไม้/หญ้า/มูลสัตว์มาทำเป็นปุ๋ย	55	14.8	112	30.2	125	33.7	79	21.3

ตารางที่ 6-23 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม							
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่เคย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. ท่านนำเศษหรือเศษสิ่งของไปฝังหรือเผา	43	11.6	160	43.1	116	31.3	52	14.0
11. ท่านแนะนำเพื่อนบ้านเข้าร่วมในการกำจัด มูลฝอยในรูปแบบต่างๆ	43	11.6	114	30.7	130	35.0	84	22.6
12. ท่านคิดว่าปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนของท่านลดลง	52	14.0	145	39.1	140	37.7	34	9.2

6.5.2 การมีส่วนร่วมการรณรงค์ทำความสะอาดชุมชนและที่อยู่อาศัย

ประชาชนภายในชุมชนส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมในโครงการรณรงค์ทำความสะอาดชุมชนและที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 71.4 และสำหรับกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ทำความสะอาดในชุมชนเลย คิดเป็นร้อยละ 28.6 (ตารางที่ 6-24)

ตารางที่ 6-24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีส่วนร่วมของการรณรงค์ของประชาชนทำความสะอาดชุมชนและที่อยู่อาศัย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เคย	265	71.4
ไม่เคย	106	28.6
รวม	371	100

6.5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการขยะภายในชุมชน

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการขยะภายในชุมชน พบว่าส่วนใหญ่ยังขาดช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจถึงร้อยละ 77.9 และ 77.4 ตามลำดับ ปัญหาลำดับรองลงมา คือ ประชาชนไม่ได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากทางเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกิดความเบื่อหน่ายที่คนในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือคิดเป็น 70.4 และ 62.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 6-25)

ตารางที่ 6-25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการขยะภายในชุมชน

ความคิดเห็น	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านไม่มีเวลาในการเข้าไปร่วมดำเนินการ	205	55.3	166	44.7
2. ท่านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัญหามูลฝอย	287	77.4	84	22.6
3. ท่านขาดช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วม	289	77.9	82	22.1
4. ท่านขาดการแนะนำและการสนับสนุนจากทางเทศบาล	261	70.4	110	29.6
5. ท่านขาดผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	222	59.8	149	40.2
6. ท่านเบื่อบ่อยเพราะชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ	232	62.5	139	37.5

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างจริงจังยังมีอยู่น้อยมาก โดยยังมีประชาชนจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีการแยกขยะมูลฝอยหรือมีส่วนร่วมในการแยกขยะอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย ซึ่งเป็นสาเหตุให้การรวบรวมขยะมูลฝอยมีการปะปนกันของขยะมูลฝอยทุกประเภทส่งผลให้ขยะมูลฝอยไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือขยะที่ถูกนำมารีไซเคิลได้มีคุณภาพต่ำ นอกจากนี้ยังทำให้ปริมาณขยะที่นำไปกำจัดที่บ่อฝังกลบขยะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นจากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ศึกษายังขาดประสิทธิภาพ วัฒนชัย โทบุญญานนท์ (2545) ได้เสนอแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นว่า การวางแผนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย การพัฒนาและรณรงค์ด้านความสะอาดในชุมชน การแนะนำจากเพื่อนบ้านสู่เพื่อนบ้านให้เข้าร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอยอย่างถูกสุขลักษณะ และการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในชุมชนต่อปัญหาขยะมูลฝอย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาด้านขยะมูลฝอยให้ดีขึ้นได้ นอกจากนี้การดำเนินโครงการเสริมต่าง ๆ อาทิ โครงการธนาคารขยะ โครงการถนนปลอดถังขยะ และโครงการขยะปฏิกิริยาชีวภาพ จะเป็นโครงการที่สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ชุมชนจะตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลกระทบที่ประชาชนในชุมชนจะได้รับ ได้แก่ ความใกล้ชิดกับปัญหา ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงประโยชน์ใช้สอยหรือบริการ ประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ค่านิยม และอำนาจที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชนถึงผลที่ติดตามมาในการกระทำหรือไม่ทำตาม (วันชัย วัฒนศัพท์, 2543) นอกจากนี้ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการนั้น ยังมีปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของชุมชนสังคม ตัวปัจเจกบุคคล ผู้นำชุมชนหรือผู้มีอิทธิพล หรือองค์การพัฒนาต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริม

สนับสนุนการมีส่วนร่วม รวมทั้งวิธีการหรือกระบวนการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

ดังนั้นหากแต่ละ อปท. ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยมากขึ้น ก็ควรหาวิธีการที่จะจูงใจคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การเขียนแผนและการปฏิบัติตามแผน ซึ่งเมื่อประชาชนได้มีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการคิดวางแผนแล้ว ก็จะทำให้ในส่วนของภาคการปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ